

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 011005 17 Кж 9
Бања Лука, 21.12.2017. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и Даниеле Миловановић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног лица Б.С., трећег лица Д.С. и повезаног лица Р.С., те трећих лица Н.К. и Љ.К., а у поступку трајног одузимања имовине стечене извршењем кривичног дјела, одлучујући о жалбама Р.С., пуномоћника Б.С., Р.С. и Д.С., адвоката Д.С. из Б., те пуномоћника Н.К. и Љ.К., адвоката М.П. из Б., изјављеним против рјешења Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 011005 16 К од 06.12.2016. године, у сједници вијећа одржаној 21.12.2017. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Одбијају се, као неосноване жалбе Р.С. као повезаног лица, те пуномоћника Б.С., Р.С., Д.С., Н.К. и Љ.К., изјављене против рјешења Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 011005 16 К од 06.12.2016. године.

О б р а з л о ж е њ е

Рјешењем Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 011005 16 К од 06.12.2016. године, усвојен је захтјев Окружног јавног тужилаштва Бањалука број Т13 0 КТ 0012954 12 од 29.10.2015. године за трајно одузимање имовине стечене извршењем кривичног дјела, па је од осуђеног Б.С. и с њим повезаних лица и трећих лица власника имовине трајно одузета имовина и то од:

1. Б.С. паркинг мјесто број 18. површине 9,20 м² у објекту СМ-4 у подруму колективне гараже стамбено-пословног објекта у улици ... са подацима о парцели уписаној у земљишно-књижном улошку и посједовном листу;
2. Д.С., аутомобил "Ауди-А6" са осталим подацима наведеним у изреци ове тачке побијаног рјешења;
3. Љ.К. као трећег лица, гаражно мјесто број 4. површине 16,80 м² у Б. у улици .... у стамбено-пословном објекту, са подацима о парцели, односно земљишту уписаном у земљишно-књижном улошку и посједовном листу;
4. Н.К., стамбени објекат бруто површине 774,17 м² који се налази у Б., насеље П., улица ..., изграђен без грађевинске дозволе на земљишту власништво Н.К., са осталим подацима наведеним у изреци рјешења;
5. Р.С., стамбени објекат бруто површине од 157,68 м² са пратећим објектима – гаражом, пећаном, базеном и зиданом оградом у селу Ч., општина К. изграђеним

без грађевинске дозволе на земљишту које је његово власништво, са осталим подацима наведеним у изреци рјешења.

Истим рјешењем одбијен је захтјев Окружног јавног тужилаштва Бањалука за трајно одузимање имовине од Љ.К. и то: двособан стан површине 39,39 м² у мансарди зграде у Б., улица ... са осталим подацима наведеним у изреци ове одлуке побијаног рјешења, као и захтјев за одузимање ствари од Р.С. које се налазе у објекту у Ч., општина К.

Осуђени Б.С. и трећа лица Д.С., Љ.К. и Н.К., те повезано лице Р.С. су обавезани да плате трошкове поступка у виду паушалног износа од по 500,00 КМ.

Против тога рјешења благовремено су изјавили жалбе повезано лице Р.С., те пуномоћник Р.С., Б.С., и Д.С., као и пуномоћник трећих лица Н.К. и Љ.К.

Р.С. побија рјешење "због повреда одредби поступка", погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и "неправилне примјене материјалног права", с приједлогом да се наведено рјешење преиначи и у односу на њега одбије приједлог тужиоца за трајно одузимање имовине, или да се предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Пуномоћник Б.С., Р.С. и Д.С. побија рјешење "из свих законом дозвољених разлога" и предлаже да се то рјешење преиначи или укине.

Пуномоћник Н.К. и Љ.К. побија рјешење због битне повреде поступка, погрешне примјене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, с приједлозима да се рјешење преиначи и одбије захтјев окружног јавног тужиоца, или да се рјешење укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Разматрајући спис, побијано рјешење и жалбе, одлучено је као у изреци овог рјешења из следећих разлога:

Жалба пуномоћника Б.С., Р.С. и Д.С. као и жалба Р.С. иако рјешење побијају из свих "законом дозвољених разлога" прије свега истичу да није било мјеста да се удовољи захтјеву окружног јавног тужилаштва за трајно одузимање имовине која је побијаним рјешењем од њих одузета, јер је у кривичном поступку који је вођен против осуђеног Б.С. и окончан пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 011005 13 К од 13.03.2014. године, а која је у правној оцјени дјела за које је осуђен и у одлуци о казни, преиначена пресудом Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 011005 14 Кж 7 од 06.11.2014. године, од оптуженог (осуђеног) С. одузета имовинска корист у износу од 68.020,00 КМ и 1.900,00 ЕУРА, па да се слиједом тога не може одузмати и друга имовина ако она иако је стечена, није настала извршењем кривичног дјела за које је Б.С. осуђен. У вези са одузетом имовином од Р.С., се истиче да је кућа у Ч. саграђена средствима која је он стицао између осталог и од пољопривредне дјелатности којом се бавио. Због изнесеног, а како Б.С. није осуђен за прање новца, то се по ставу жалиоца не може ни покретати поступак трајног одузимања имовине стечене извршењем кривичног дјела, јер је то супротно конвенцији Вијећа Европе од 1990. године. Надаље се у жалби истиче да су у изградњи објекта у Ч. учествовала и друга лица, а њима није плаћена накнада за извршене послове. Коначно, жалба истиче да су Р.С. и Д.С. располагали имовином, односно новчаним средствима којима су исту стекли, а да је Б.С. закључио

уговор о зајму са Н.Б., а што је овај исказао на записнику од 23.11.2012. године у поступку који је претходио доношењу пресуде којом је Б.С. оглашен кривим због кривичних дјела описаним у изреци правоснажне пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 011005 13 К од 13.03.2014. године.

Изнесени приговори нису основани јер је побијано рјешење на основу бројних доказа оптужбе који су изнесени у образложењу, како исказа у поступку саслушаних свједока, тако и на основу извршених вјештачења по вјештацима оптужбе, грађевинске и економске струке, тако и другим бројним доказима наведеним у образложењу, извео правилан закључак о постојању несразмјере између имовине стечене у периоду од 2002. до 2012. године, и прихода остварених у наведеном периоду, при чему су утврђени и стварни трошкови наведених лица у означеном периоду. Наиме, након што је правоснажно окончан кривични поступак против осуђеног Б.С., окружни јавни тужилац је захтјевом број Т13 0 КТ 0012954 12 од 29.10.2015. године, поднио суду захтјев за трајно одузимање имовине од осуђеног Б.С. и са њим повезаних лица и трећих лица, Д.С., Љ.К., Н.К. и Р.С..

У поступку који је претходио доношењу побијаног рјешења, сви докази на које се рјешење позива, како одбране тако и докази изведени по приједлогу пуномоћника повезаног и трећих лица су оцијењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, а рјешење образложено у складу са одредбом члана 304. став 7. ЗКП РС и на основу такве оцјене изведен коначан а и по оцјени овога суда правилан закључак да је од Б.С., Д.С. и Р.С., оправдано трајно одузети имовину поближе описану у изреци побијаног рјешења.

Предњи закључак се како то произилази из образложења побијаног рјешења изводи из налаза вјештака грађевинске струке М.М. и Д.О., те вјештака економске струке М.Л., из којих произилази да несразмјера између имовине, трошкова и законитих прихода Б. и Т.С. износи 324.769,25 КМ. Б.С. је наиме, у периоду од 2008. до новембра 2009. године купио два двособна стана и једно паркинг мјесто, што је детаљно описано у образложењу побијаног рјешења на страни 30. а укупна вриједност тих некретнина износи 286.970,88 КМ. У периоду од 2002. до 2012. године вјештак М.Л. је на основу доступних му података о законито стеченим приходима и трошковима живота, утврдио да Б.С. и у то вријеме његова супруга Т.С. у периоду од 2002. до 2012. године нису остварили законите приходе. Б.С. је располагао са рачуном В.Ђ., те су му извршене уплате од других лица, међутим поријекло тога новца није утврђено, ради се о укупном износу од 63.754,70 КМ, па првостепени суд тај износ није могао прихватити као законито стечен приход. Трошкови породице су у означеном периоду износили 73.822,63 КМ, имовина 314.970,88 КМ, тако да је очигледна несразмјера између законито стечених прихода, трошкова и имовине породице Б.С., те је коначно утврђена несразмјера између имовине, трошкова и законитих прихода Б.С. и Т. у износу од 324.769,25 КМ.

Вјештак грађевинске струке М.М. је у свом налазу и допуни налаза утврдио да је вриједност објекта изграђеног у селу Ч. на земљишту у власништву Р.С. са пратећим објектима – гаражом – пећаном, базеном и зиданом оградом 142.265,00 КМ, да укупна вриједност имовине Р.С., његовог сина Б. и његове супруге С., те супруге Р.С. Ј. износи 161.886,70 КМ, а приходи 86.205,66 КМ, трошкови живота 90.592,57 КМ, те да несразмјера између њихових незаконитих прихода, трошкова и имовине износи 166.273,61 КМ.

Осим тога, из образложења побијаног рјешења произилази да је Б.С. 06.08.2012. године закључио уговор о зајму са Н.Б. из Б.Л., који борави у А., а који је овјерен од стране нотара С.Б. У том уговору Н.Б. као зајмодавац даје Б.С. као зајмопримцу 2007. године на зајам износ од 300.000,00 КМ, у уговору се наводи да је наведени износ исплаћен зајмопримцу, што овај потврђује потписом на уговору, те да се тај износ даје без камате, а уговорне стране су сагласне да се ради о намјенском зајму за куповину два двособна стана и паркинг мјеста. О садржају овог уговора је Н.Б. дао исказ 23.11.2012. године, који је прочитан на рочишту у овом поступку 20.04.2016. године а у складу са чланом 288. став 2. ЗКП РС, јер је овај свједок умро. Првостепени суд правилно поступа када овај исказ свједока не прихвата, образлажући такав свој став наводима да је новац према тврдњи свједока дат на зајам 2007. године, а нотарски уговор закључен 06.08.2012. године, што и по оцјени овога суда упућује на закључак какав произилази и из побијаног рјешења да се ради о фиктивном уговору закљученом са циљем да се прикрије траг нелегално стеченог новца из криминалних активности и тако олакша процесни положај осуђеног Б.С. у кривичном поступку који је против њега вођен. Овај суд је стога имајући у виду разлоге побијаног рјешења, оцијенио да објекат у Ч. који је одузет од Р.С., оца осуђеног Б. није грађен из средстава која је на легалан начин стекао Р.С. као и чланови његове породице, супруга те син и снаха, па је правилно поступио када је побијаним рјешењем тај објекат трајно одузео. Из тих разлога су приговори које у жалби износи Р.С., као и приговори његовог пуномоћника, као и пуномоћника Б.С. и Д.С., неосновани.

Неосновани су приговори које у жалби износи пуномоћник Недељка и Љ.К., а који се свде на наводе да су објекат у П., улица ... изградили властитим средствима и уз помоћ сродника којима нису плаћали рад, те да је не само чињенично стање погрешно утврђено, већ да је рјешење захваћено битним повредама одредаба кривичног поступка, да је доношењем тога рјешења дошло до повреде члана II/3 е) Устава Босне и Херцеговине, те члана 6. Европске Конвенције о заштити људских права и основних слобода, да су повријеђене и одредбе члана 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске (ЗКП РС) одредбе члана 14. и 15., члана 295. став 2. и члана 304. став 7. ЗКП РС, јер рјешење није дало ваљане разлоге о одлучним чињеницама и противрјечним доказима, па због свих тих мањкавости жалба предлаже да се то рјешење преиначи и одбије захтјев Окружног јавног тужилаштва за трајно одузимање имовине, односно да се рјешење укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Изнесени као и други приговори жалбе нису основани. Прије свега овај суд наглашава да је побијано рјешење дало све разлоге о одлучним чињеницама, правилно оцијенило све доказе, како оптужбе тако и оне изведене по приједлогу пуномоћника Н.К. и Љ., а нарочито када је ријеч о налазима вјештака грађевинске и економске струке на које се рјешење позива у образложењу и даје ваљане разлоге о томе зашто прихвата налазе вјештака оптужбе, а не налазе вјештака које је предложио пуномоћник. Наиме, свједоци који су саслушани у вези са изградњом објекта у П. у улици ... су сродници, прије свега Љ.К. (свједок Б.М. је брат Љ.К.), други саслушани свједоци су тврдили да су као физички радници радили када је овај објекат грађен и да им то није плаћано. Првостепени суд је у побијаном рјешењу образложио да прихвата исказе свједока М.У., Р.К., Н.М., Г.М., Д.К. и Д.Г., али оцјењује да ови свједоци нису у већем обиму обављали физичке послове на изградњи објекта у П., а оно што су урадили радили су углавном викендом, а нису се изјаснили колико времена су провели радећи на објекту.

Налази вјештака грађевинске и економске струке који су садржајно изнесени у образложењу побијаног рјешења и то вјештака оптужбе М.М. и Д.О. - вјештака

грађевинске струке, као и налази вјештака М.Л. – вјештака економске струке, с једне, те налази вјештака које је предложио пуномоћник Н.К. и Љ., Б.М. вјештака грађевинске струке и З.Б., вјештака економске струке, су у рјешењу детаљно образложени тако што је изнесен садржај свих налаза, а онда и дати разлози због чега је суд прихватио налазе вјештака оптужбе, а не пуномоћника Н.К. и Љ.. Осим тога, побијано рјешење када је ријеч о трајном одузимању имовине у П. од Н.К. је оцијенило бројне доказе на које се позива у образложењу, па оцјеном тих доказа на страни 59. посљедњи пасус, те на странама 60., 61. и 62. образложења се наводи да су Н.К. и Љ., њихов син Н. и снаха Т., те њихово двоје дјеце, располагали односно остварили укупне приходе од 257.726,69 КМ, да су у периоду од 2002. од 2012. године имали трошкове у износу од 149.463,37 КМ, Н.К. и Љ. имовину вриједну 468.915,70 КМ, тако да несразмјера између законито стечених прихода и њихове имовине износи 371.652,38 КМ. Из тих разлога побијано рјешење закључује да Н.К. и Љ. као и Р.С. у релевантном периоду када су грађени објекти у П. у улици ... и у селу Ч. општина К., нису имали законито стечених прихода, из којих би те објекте могли изградити. Такав став побијаног рјешења прихвата и овај суд због - што је већ речено очигледне несразмјере између вриједности имовине и законито стечених прихода. Уз све наведено првостепени суд основано није покљонио вјеру исказу Н.П. да му је око 150.000,00 КМ који износ је овај свједок однио у Њ. гдје је радио у неколико наврата и то у периоду 1992. – 1994. када му је донио око 70.000,00 КМ, а 2007. или 2008. године донио му је 80.000,00 КМ. Зашто овај исказ првостепени суд не прихвата наведено је у образложењу побијаног рјешења на страни 44. други пасус. У вези са жалбеним приговорима пуномоћника Н.К. и Љ. да су се они бавили производњом кукуруза, што је у свом исказу потврдио свједок Богољуб Мармат побијано рјешење је садржај исказа овог свједока изнијело на страни 44. и 45. први пасус, навело разлоге због којих тај исказ не прихвата, па се жалилац на те разлоге упућује. Из наведених разлога овај суд налази да жалба пуномоћника Н. и Љ.К. није основана јер стицање имовине – стамбеног објекта у насељу П., улица ... бб изграђеном на земљишту власништво Н.К., те стамбеног објекта у селу Ч., општина К., власништво Р.С., није резултат законито стечених прихода лица од којих су ти објекти изграђени, те се и по оцјени овога суда може несумњиво закључити да је стицање те имовине у директној вези са криминалним активностима осуђеног Б.С. (сина Р.С. а зета Н. и Љ.К.). Дакле, осуђени Б.С., трећа лица и Р.С. као повезано лице доказима које су извели на рочишту пред првостепеним судом, нису изнијели доказе о неоснованости захтјева тужиоца за трајно одузимање имовине нити доказе о законитом поријеклу имовине, то њихове жалбе нису основане.

Побијано рјешење је такође дало разлоге о оправданости одузимања путничког аутомобила "Ауди А6" са осталим подацима као у изреци рјешења од трећег лица Д.С., паркинг мјеста од осуђеног Б.С. и гаражног мјеста и трећег лица Љ.К..

Р.С. је поднеском од 27.07.2017. године доставио овом суду налаз и мишљење сталног судског вјештака С.К. из Т., а у поднеску навео да приједлог за вјештачење није стављен на рочишту на коме је одлучивано о захтјеву тужиоца за трајно одузимање имовине стечене кривичним дјелом. Овај налаз није разматран на сједници вијећа на којој је одлучивано о жалбама, будући да у жалби а нити у поднеску достављеном уз налаз нису наведени разлози из којих би се могло закључити да приједлог за извођење тога доказа именовани није могао ставити на рочишту.

Како из свих наведених разлога жалбе Р.С., његовог пуномоћника и пуномоћника Б.С. и Љ.С., те пуномоћника Н. и Љ.К., нису основане, ваљало је на основу члана 34. став 1. Закона о одузимању имовине стечене кривичним дјелом из члана 337. став 3. ЗКП РС, све жалбе одбити као неосноване.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић